

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Radmilou Baďurovou v právní věci žalobkyň **a) Jany N .** , nar. xxx, bytem xxx, **b) Zuzany V .** , nar. xxx, bytem xxx, obě zastoupené Dr. Mgr. Danielem Mališem, LL.M., advokátem se sídlem Mališ & Parnerts, se sídlem Longin Business Center, Na Rybníčku 5, 120 00 Praha 2, proti žalovaným **1) Olomouckému kraji**, se sídlem Jeremenkova 1191/40a, 779 11 Olomouc, IČ 60609460, **2) Nemocnici Olomouckého kraje, a.s.**, se sídlem Jeremenkova 1191/40a, 779 00 Olomouc, IČ 26873346, oba zastoupeni JUDr. Petrem Ritterem, advokátem se sídlem v Olomouci, Riegrova 12, **o ochranu osobnosti,**

t a k t o :

I. Řízení **se** ohledně částky 1.000.000 Kč pro žalobkyni a) a částky 600.000 Kč pro žalobkyni b) **z a s t a v u j e .**

II. Žalovaní č. 1) a č. 2) **jsou povinni** zaplatit žalobkyni a) 700.000 Kč a žalobkyni b) 400.000 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí, s tím, že povinnost plnění jednoho žalovaného zaniká v rozsahu plnění jiného žalovaného.

III. Žaloba, aby žalovaní byli povinni zaplatit žalobkyni a) 4.300.000 Kč a žalobkyni b) 2.000.000 Kč, **se zamítá**.

IV. Žalovaní 1) a 2) **jsou povinni** zaplatit žalobkyni a) na náhradě nákladů řízení 99.744 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám advokáta žalobkyně a), s tím, že povinnost plnění jednoho žalovaného zaniká v rozsahu plnění jiného žalovaného.

V. Žalovaní 1) a 2) **jsou povinni** zaplatit žalobkyni b) na náhradě nákladů řízení 65.774 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám advokáta žalobkyně b) s tím, že povinnost plnění jednoho žalovaného zaniká v rozsahu plnění jiného žalovaného.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se svou žalobou domáhaly ochrany osobnosti s tím, že dne 23.11.2005 se syn žalobkyně a) a bratr žalobkyně b) J. V. podrobil předem plánované laparoskopické operaci levostranné varikokély. Operující chirurg MUDr. Tomáš H. při operaci ztratil orientaci, chybně operoval na opačné polovině těla a zaměnil zevní kyčelní žílu za poškozenou spermatickou žílu. Zákrok provedl na kyčelní žíle, kterou zasvorkoval nedostatečným způsobem vzhledem k typu žíly. Po operaci v průběhu dne došlo ke sklouznutí svorky z přerušené žíly a masivnímu krvácení do dutiny břišní. Kolem 17. hod J. V. zkolaboval. Ošetřující lékaři MUDr. Š. a MUDr. Jiří I. nesprávně posoudili stav J. V., nezajistili jeho dostatečnou monitoraci, nezjistili vnitřní krvácení a nepodnikli účinné kroky k zastavení krvácení a k nápravě jeho kritického stavu. J. V. pak utrpěl v důsledku ztráty krve hypovolemický šok, došlo k zástavě srdce, syndromu difúzního krvácení a jeho mozek byl nenávratně poškozen. Navzdory pozdější resuscitaci J. V. následujícího dne 24.11.2005 zemřel. Za toto jednání byl operátor MUDr. H. odsouzen trestním příkazem Okresního soudu v Prostějově sp. zn. 92T 48/2007. MUDr. Š. byl odsouzen rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 16.9.2009, č.j. 3To 428/2009. Smrtí syna žalobkyně a) a bratra žalobkyně b) bylo zasaženo do práva na soukromí žalobkyň, a to závažným způsobem.

Poté, co se vyřešila otázka pasivní legitimace žalovaných 1), 2), bylo ve věci rozhodnuto v pořadí druhým rozsudkem ze dne 21.03.2012 pod č.j. 23C 204/2008-307, na základě kterého byla žalobkyním přiznána relutární náhrada ve výši

1.700.000 Kč pro žalobkyni a) a 1.000.000 Kč pro žalobkyni b). Ve zbývající části včetně příslušenství byla žaloba zamítnuta. Tento rozsudek byl rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 14.11.2012 pod č.j. 1Co 157/2012-412 změněn tak, že relutární náhrada pro žalobkyni a) činila 1.000.000 Kč a pro žalobkyni b) 600.000 Kč. V dalších částech byl rozsudek soudu I. stupně potvrzen. Dovolání proti rozsudku Vrchního soudu bylo rozsudkem NS ČR ze dne 18.06.2014 pod č.j. 30 Cdo 2535/2013 částečně zamítnuto a částečně odmítnuto. Rozsudky VS v Olomouci a NS ČR byly Nálezem Ústavního soudu ze dne 22.12.2015 č.j. I.ÚS 2844/14 zrušeny. Následně VS v Olomouci zrušil rozsudek krajského soudu pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů ve vztahu k odůvodnění relutární náhrady.

Dalším řízením bylo mezi účastníky nesporné, že žalovaní uhradili na nemajetkové újmy žalobkyni a) 1.000.000 Kč a žalobkyni b) 600.000 Kč.

Z těchto důvodů vzaly žalobkyně v rozsahu plnění žalovaných svou žalobu zpět. Soud pak řízení v souladu s tímto dispozitivním úkonem žalobkyň řízení částečně dle § 96 odst. 1, 2 o.s.ř. zastavil, když žalovaní s tímto dispozitivním úkonem vyslovili souhlas.

Vzhledem k závaznému právnímu názoru odvolacího soudu se v dalším řízení soud zabýval především kritérii pro stanovení nemajetkové újmy. Ve vztahu k posouzení dalších otázek, tj. ve vztahu věcné legitimaci účastníků a existenci zásahu, odkazuje soud na svá předchozí zjištění a právní závěry.

Nemajetková újma v penězích má mimo funkce satisfakční rovněž funkci preventivně sankční.

Ve vztahu k satisfakční funkci považuje soud zjištění učiněná před soudy obou stupňů za dostatečná a na tyto odkazuje. Ve vztahu k funkci preventivně satisfakční pak soud mimo již učiněné zjištění a závěry doplnil dokazování o tyto skutečnosti:

Z provedených důkazů pak soud zjistil, že:

Z Certifikátu o udělení Akreditace, že Nemocnice Prostějov získala tuto akreditaci dne 23.10.2015.

Z Bezpečnostního listu – Operační sál, že Středomoravská nemocniční a.s. vypracovala postup zdravotníků před úvodem do anestezie, před kožním řezem a před ukončením operace.

Ze Stavů plnění programu kontinuálního zvyšování kvality v Nemocnici Prostějov, z Přehledů vnitřních norem a Akreditačních standardů, že byla zapracována řada standardů do pooperačního sledování a dokumentace, jejichž dodržování je nemocnici sledováno.

Ze standardů Prevence záměny pacienta, orgánů a strany, že byla nastavena opatření v předoperační péči, k verifikaci před výkonem a při vlastním výkonu a při zvláštních situacích.

Z popisu funkce lékaře - chirurga, že byly přesně stanoveny pravomoci příslušného lékaře včetně oprávnění k provádění samostatných výkonů výslovně v tomto dokumentu uvedených.

Z kritických hodnot signalizujících stav ohrožení zdraví pacienta sepsaných primářem ARO, že byly stanoveny hodnoty pro sledování pacienta.

Z dopisu ředitele Nemocnice Prostějov p.o. adresovaného otci J. V. ze dne 29.11.2005, že ředitel vyjádřil hlubokou lítost nad úmrtím syna J. a vyslovil jménem vedení Nemocnice Prostějov upřímnou soustrast. Dále je v tomto dopise uvedeno, že J. V. byla ve středu 23.11.2005 provedena plánovaná laparoskopická operace s tím, že ještě týž den došlo u ní k závažné komplikaci spojené s vnitřním krvácením, kdy přes usilovnou snahu týmu chirurgů se nepodařilo J. V. zachránit. Dále ředitel sdělil, že má zájem o co nejpodrobnější prošetření všech okolností, proto již v pátek 25.11.2005 byla jmenovaná komise, která má za úkol prošetřit všechny detaily hospitalizace. Na závěr je zde žádost o ústní schůzku.

Z dopisu ředitele Nemocnice Prostějov p.o. adresovaného žalobkyni a) ze dne 02.12.2005 zaslané žalobkyni a), že v tomto dopise vyjadřuje ředitel nemocnice hlubokou lítost nad úmrtím jejího syna a vyslovuje jménem vedení Nemocnice Prostějov upřímnou soustrast. Dále tento dopis obsahuje omluvu za to, že dříve s ní nenavázal kontakt, s tím, že se domníval, že pozvánka k jednání jí bude sdělena prostřednictvím jejího bývalého manžela. V další části je pak dopis totožný s obsahem dopisu zaslaného otci J. V.

Z dopisu žalobkyně a) řediteli Nemocnice Prostějov p.o. ze dne 07.12.2005, že žalobkyně a) odmítla schůzku s ředitelem nemocnice do doby, než budou známy výsledky znaleckých posudků a závěry soudní pitvy.

Z oznámení mimořádné události ze dne 25.11.2005, že Nemocnice Prostějov p.o. oznámila a nahlásila Krajskému úřadu Olomouckého kraje mimořádnou událost spočívající ve smrti J. V., když uvedeno, že zhruba 8 hodin po operaci došlo k masivnímu nitrobřišnímu krvácení s rozvojem hemoragického šoku a následnou zástavou srdeční. Dále je zde uvedeno, že byla v nemocnici ustanovena odborná komise s tím, že o závěru této komise bude ihned Krajský úřad informován. 29.11.2005 pak ředitel nemocnice požádal krajský úřad o ustanovení znalecké komise k prošetření okolnosti úmrtí pacienta J. V.

Z přípisu z Ministerstva zdravotnictví z 19.12.2005, že byl ředitelem Nemocnice Prostějov p.o. požádán o zaslání zdravotní dokumentace v souvislosti s poskytováním zdravotní péče synovi žalobkyně a), a to základě podání poslance Ing. Jana V. Podání Ing. Jana V. ze dne 14.12.2005 je pak součástí přípisu ministerstva a vyplývá z něho, že se na něj obrátila místostarostka Prostějova se

žádostí o podporu při vyšetření neštěstí. Na tento dopis pak reagoval ředitel nemocnice 03.01.2006 s tím, že veškerá zdravotní dokumentace byla odeslána Policií ČR v souvislosti s provedením prohlídky a pitvy J. V. Jakmile bude zdravotní dokumentace dostupná a vrácena policií, bude dále postoupena s příslušnými informacemi ministerstvu.

Z přípisu 16.06.2006, že ředitel Nemocnice Prostějov p.o. se obrátil na redaktora K., Televize NOVA v souvislosti s pořadem Na vlastní oči, kdy se ohradil proti obsahu reportáže a zejména proti tomu, že v reportáži zaznělo, že celá věc je zametena pod stůl. Z odpovědi Josefa K. ze dne 23.06.2006 pak redaktor K. sdělil, že v reportáži tlumočil jen stanoviska nešťastné matky a stejně jako ona se diví, že státní zastupitelství nenechalo ani dojít případ k soudu. Tím vyslalo nešťastný signál všem těm, kteří redakci již při první návštěvě v Prostějově přesvědčovali, že se vše pod stůl opravdu zamete. I když nikoliv nemocnicí....

Z rozsudku Okresního soudu v Prostějově 3T 95/2008 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 16.09.2009 sp. zn. 3To 428/2009, že tímto rozsudkem byl MUDr. Petr Š. uznán vinným nejen za pochybení, kterého se dopustil při poskytování péče J. V., ale dále rovněž za pochybení, kterého se dopustil v období od 30.08.2004 do 04.9.2004 v souvislosti s hospitalizací poškozené Marie Š., když dostatečně nevěnoval pozornost výsledkům histologického vyšetření dvou bioptických vzorků žaludečního vředu, které byly dne 03.09.2004 zaneseny do počítačového informačního systému nemocnice a při vědomí, že histologický nález druhého vzorku byl negativní, pacientku s negativním nálezem propustil, aby vlivem nesprávné diagnostiky došlo k fatálnímu oddálení adekvátní péče, takže u poškozené v období do 04.06.2006, kdy byla opětovně hospitalizována, došlo k masivnímu rozsevu nádorových buněk, v důsledku čehož 30.06.2006 i přes poskytnutou péči zemřela.

Z rozsudku Okresního soudu v Prostějově č.j. 5C 260/2003-113 ze dne 24.04.2003 ve znění opravného usnesení č.j. 5C 260/2003-151 ze dne 9.10.2006 a rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12.10.2007 sp. zn. 44Co 31/2007, že předmětem tohoto řízení byla náhrada škody na zdraví způsobena při poskytování péče Nemocnice Prostějov p.o. novorozenci, kdy Nemocnice Prostějov p.o. byla zavázána zaplatit nezl. pacientovi ztížení společenského uplatnění ve výši 15.885.000 Kč a na bolestném 664.800 Kč.

Po takto doplněném dokazování považuje soud skutkový stav dostatečný pro rozhodnutí ve věci, když dospěl k tomuto závěru o skutkovém stavu:

J. V., nar. xxx, syn žalobkyně a) a bratr žalobkyně b), se dne 23.11.2005 podrobil v Nemocnici Prostějov p.o. laparoskopické operaci levostranné varikokély prováděné operátorem MUDr. Tomášem H. MUDr. Tomáš H. při operaci nedodržel správný postup dle pravidel lékařské vědy. V důsledku jeho pochybení došlo po operaci okolo 17.00 hod. k masivnímu krvácení do dutiny břišní, čímž došlo k šokovému stavu J. V. Za toto jednání byl MUDr. Tomáš H. odsouzen trestním příkazem Okresního soudu v Prostějově č.j. 92T 48/2007 ze dne 22.06.2007. Za

nedostatečně poskytnutou pooperační péčí J. V. byl rozsudkem Krajského soudu v Brně č.j. 3To 428/2009 uznán vinným MUDr. Petr Š., který současně byl odsouzen i za další pochybení v souvislosti, kterého se jako lékař dopustil v předmětné nemocnici. K závažnému pochybení došlo v předmětné nemocnici rovněž v roce 2001. V letech 2005 do svého zrušení přijalo řadu opatření a standardů za účelem zlepšení zdravotní péče v roce 2006 získala akreditaci. Zlepšování péče o pacienty pokračovala i po roce 2007, tj. po změně provozovatele), kdy nemocnice opakovaně získala akreditace. Nemocnice Prostějov, p.o. byla zrušena rozhodnutím žalovaného 1) ke dni 01.07.2007. Následně žalovaný 1) na základě smlouvy o vkladu podniku vložil soubor movitých a nemovitých věcí, práv, jiných majetkových hodnot a závazků patřících Nemocnici Prostějov do základního kapitálu žalovaného 2). Žalovaný 2) uzavřel smlouvu o nájmu podniku ve znění konsolidovaného dodatku č. 2 ze dne 25.06.2008 ke smlouvě o nájmu podniku ze dne 15.06.2007. Žalobkyně svůj nárok na náhradu na nemajetkovou újmu uplatnila u Středomoravské nemocniční a.s. dne 30.06.2008, u žalovaného 2) 18.08.2008 a u žalovaného 1) 15.09.2008. Jejich nárok na náhradu nemajetkové újmy v penězích byl odmítnut.

Další dokazování pak již soud neprováděl. Jednalo se o důkazy navržené stranou žalující, když tyto důkazy byly ve vztahu předmětu irelevantní. Jednalo se o důkazy rozsudky, které soudy vydávaly ve věcech ztížení společenského uplatnění, či novinový článek z časopisu Onadnes týkající se vyměněných novorozenců. Tyto důkazy nemohly přinést žádná zjištění ve vztahu k výši relutární náhrady. Již dříve jak judikatura dovodila, že nemajetková újma musí vždy vycházet z konkrétních zjištění v dané věci a musí být odůvodněna okolnostmi tohoto kterého konkrétního případu.

Protože v daném případě došlo k existenci neoprávněného zásahu před 01.01.2014, aplikoval soud dle § 3028 odst. 2 o.z. na posuzovanou věc ustanovení zákona č. 40/64 Sb. občanského zákoníku platného do 31.12.2013 (dále jen obč. zák.).

Dle § 11 občanského zákoníku (dále jen obč. zák.) fyzická osoba má právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevu osobní povahy.

Dle § 13 odst. 1 obč. zák. fyzická osoba má právo se zejména domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněných zásahů do práva na ochranu její osobnosti, aby byly odstraněny následky těchto zásahů a aby jí bylo dáno přiměřené zadostiučinění.

Dle odst. 2 téhož zák. ustanovení, pokud by se nejevilo postačujícím zadostiučinění podle odstavce 1 zejména proto, že byla ve značné míře snížena důstojnost fyzické osoby nebo její vážnost ve společnosti, má fyzická osoba též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích.

Občanskoprávní ochrana osobnosti fyzické osoby podle ustanovení § 13 obč. zák. přichází v úvahu pouze u těch zásahů do osobnosti takové osoby chráněné všeobecným osobnostním právem, které lze kvalifikovat jako neoprávněné

(protiprávní). Žalobkyně se domáhaly ochrany své osobnosti za zásah do práva na soukromí chráněného v rámci všeobecného osobnostního práva ust. § 11 obč. zák.

Jak již soud uzavřel v předchozím rozsudku, jednáním lékařů non lege artis nemocnice Prostějov p.o. bylo zasaženo do práva na soukromí žalobkyň, když pochybením lékařů došlo k úmrtí jim blízké osoby, syna žalobkyně a) a bratra žalobkyně b). V daném případě se jedná o znatelný a nenapravitelný zásah, jehož protiprávnost vyplývá z výsledků trestních stíhaní vedených proti lékařům Nemocnice Prostějov, p.o.

V řízení bylo prokázáno, že vztahy žalobkyň k zemřelému byly na vysoké úrovni a vyznačovaly se silnými vazbami. Žalobkyně a) milovala svého syna tak, jak jen matky své děti milovat dokážou. Svému synovi se věnovala, rozvíjela jeho osobnost, pečovala o jeho budoucnost a na oplátku očekávala od syna podporu v nemoci a stáří. Žalobkyně b) měla k zemřelému bratrovi velmi silný vztah, který byl utužen četnými společnými aktivitami. Vzájemně si pomáhali a žalobkyně b) mohla legitimně očekávat pomoc a podporu od svého bratra i v budoucím životě, který přináší mnohdy tíživé životní situace. Intenzita vzájemných vztahů žalobkyň k zemřelému J. byla zesílena po rozpadu rodiny, kdy matka a oba sourozenci se semkli po odchodu otce. Tyto vztahy byly přetřhány násilnou a nečekanou smrtí jejich syna a bratra. Žalobkyně tak ztratily možnost nadále tyto vztahy s J. rozvíjet, ztratily možnost vidět ho vyrůstat z pubertálního mladíka v mladého muže. Násilná smrt přetřhla nejen veškerá pouta žalobkyň k J., ale omezila je i v jejich životě, kdy žalobkyně a) nemohla chodit do práce a žalobkyně b) do školy. Došlo k omezení jejich společenských aktivit. Žalobkyně a) tuto útrapu pociťovala jako každá milující matka, která se příkladně stará o své děti. Tato útrapa může a často přerůstá v pocit nesnesitelnosti bytí, ztrátu zájmu o okolní svět. Jedná se o újmu, kterou nelze odčinit a jen stěží překonat. Takovou újmu pociťuje každý rodič, který ztratí své dítě, po celý život. Ve prospěch žalobkyně a) je však nutno přičíst, že v tomto období provázeném nastalým traumatem, se kterým se nedokázala sama vyrovnat, dokázala získat nadhled a vyhledat odbornou pomoc, za jejíž pomoci došlo k ustálení jejího zdravotního stavu na snesitelnou míru. Žalobkyně a) opět pracuje a našla si nového partnera. Žalobkyně b) dnes ukončila školu a věnuje se péči o své vlastní dítě.

Při úvaze o výši nemajetkové újmy soud přihlédl také k tomu, že nemocnice se snažila celou věc prošetřit, požádala o ustanovení znalecké komise Olomoucký kraj, kterému úmrtí J. V. nahlásila jako mimořádnou událost. Tehdejší ředitel nemocnice vyjádřil ve svém dopise omluvu a lítost a vyslovil příslib, že jakmile budou veškeré okolnosti prošetřeny, rodiče o výsledcích informuje. Pokud nebyl nárok žalobkyň v tomto řízení žalovanými uznán, nebylo to proto, že by žalovaní odpovědnost nemocnice popírali, což ostatně i vzhledem i k trestnímu odsouzení lékařů podílejících se na zákrocích J. nebylo možné, nýbrž proto, že v době probíhajícího řízení nebyla ustálena judikatura ve vztahu k pasivní legitimaci právnických osob. V tomto směru tedy soud dále považuje za zásadní skutečnost, že původní Nemocnice Prostějov p.o. byla zrušena v r. 2007, tj. dva roky po neoprávněném zásahu a dnes je provozována Středomoravskou nemocniční a.s.. Nemocnice Prostějov p.o. však již za doby své existence před svým zrušením se případem vážně

zabývala, a i když ne pouze v souvislosti s tímto případem, přijala řadu nezbytných opatření k zlepšení své péče v obecné rovině za účelem získání akreditace. Nemocnice pak svou úroveň zvyšovala i poté, co se jejím provozovatelem stala Středomoravská nemocniční a.s. O postupném zlepšování zdravotní péče v předmětné nemocnici svědčí mj. fakt, že se nepodařilo dohledat žádné jiné soudní řízení vedené proti předmětné nemocnici, vyjma těch, které byly zjištěny v rámci prováděného dokazování.

Proto soud za přiměřenou nemajetkovou újmu považuje částku po žalobkyni a) 1.700.000 Kč, po žalobkyni b) 1.000.000 Kč s tím, že od těchto částek pak byly odečteny plnění, které žalovaní poskytli na nemajetkovou újmu již v průběhu tohoto řízení. V případě žalobkyně b) pak byla nemajetková újma přiznána v nižší částce, kdy u žalobkyně b) zohlednil, že se jednalo o sourozenecký vztah, sama žalobkyně je na prahu svého života, a byť ji bratrova smrt bude provázet po celý život, jeho ztráta bude zmírněna založením vlastní rodiny a narozením vlastních dětí. Pro úplnost zbývá dodat, že v přiznané částce relutární náhrady byly rovněž zohledněny částky vyplacené na nemajetkové újmě dle § 444 odst. 3 obč. zák.

Takto stanovená relutární náhrada dle názoru soudu odpovídá zásadám slušnosti, když na jednu stranu odráží útrapy žalobkyň a na druhou stranu závažné pochybení Nemocnice Prostějov p.o., ke které došlo při poskytování péče J. V. Toto pochybení již hodnotil ve svém předcházejícím rozsudku a na své závěry plně odkazuje, když v průběhu dalšího řízení nedošlo k žádné změně skutkových okolností, které by soud vedly k reparaci těchto závěrů. Soud rovněž vyhodnotil, že ve vztahu lékař – pacient, je lékař tím, který má díky svým znalostem převahu a který svým rozhodnutím může ovlivnit zdraví a život pacienta. Na lékaře se pacient obrací s žádostí o pomoc a s důvěrou v jejich medicínské znalosti a legitimně očekává, že lékaři budou jeho zdraví věnovat náležitou péči a budou k jeho zdravotnímu problému přistupovat zodpovědně. Selhání lékaře může mít zásadní vliv na další život jedince, anebo, jako v tomto případě, může mít fatální následky. V daném případě byl J. zdravý mladý muž, do nemocnice se dostavil pouze za účelem nijak komplikovaného laparoskopického zákroku, k jeho neočekávanému úmrtí došlo pouze v důsledku hrubých opakovaných pochybení lékařů.

Proto výše relutární náhrady zejména reflektuje, že k závažnému pochybení na zdraví došlo v průběhu hospitalizace, kdy matka a rovněž sestra zemřelého J. V. očekávaly, že bude o jejich příbuzného postaráno, že bude jeho zdravotnímu stavu věnována patřičná péče a k jeho onemocnění a léčbě bude přistupováno zodpovědně.

Přiznanou relutární náhradu pak považuje soud za náhradu odpovídající zásadám slušného vyrovnání a je i v proporcionalitě ke vztahům jiným nemajetkovým újmám, které přiznávají soudy ve věcech ochrany osobnosti, zásahu do soukromí po 01.01.2004, v návaznosti na Pls 16/04 a ust. § 444 odst. 3 obč. zák., a to zejména v případech, kdy pochybení došlo na straně právnické osoby, kdy v posledních letech bývají přiznávány vyšší relutární náhrady. Tyto relutární náhrady se pohybují v rozpětí od 20.000 do 1.000.000 Kč.

Oproti tomu soud má za to, že nelze přihlídnout k rozhodnutí soudu přijatých ve věcech náhrady škody ztížení společenského uplatnění. V posuzovaném případě se jedná o nemajetkovou újmu, která vychází ze zcela odlišných kritérií, je postavena na odlišném principu a slouží rovněž ke zcela jiným cílům, a to především návratu postiženého do běžného života.

Byť relutární náhrada přiznána v této věci snese srovnání i s náhradami, které jsou soudy přiznávány ve věcech zásahu do cti, vážnosti a důstojnosti (s připočtením částek vyplacených dle § 444 odst. 3 obč. zák. je vyšší než je ve věcech zásahu do cti, vážnosti a důstojnosti běžně přiznávána), soud podotýká, že při stanovení této relutární náhrady se rozhodnutí soudu na těchto věcech neřídil a k těmto rozhodnutím nepřihlížel. Předně soud podotýká, že i ve věcech zásahu do cti, důstojnosti a vážnosti může docházet (a mnohdy dochází) k celkové devastaci osobního života a zdraví jedinců a jejich rodin. Za zásadní však soud považuje skutečnost, že při tomto druhu zásahu vychází relutární náhrada ze zcela jiných odlišných kritérií, kdy mnohem více do popředí vystupuje preventivně sankční funkce. Soudu je z úřední povinnosti známo, že k zveřejňování nepravdivých údajů bulvárem dochází vědomě za účelem dosažení co největšího zisku, přičemž vydavatelé bulvárního tisku jsou srozměni s případnými výdaji na náhradu nemajetkových újem. Proto v tomto případě je nutno přistoupit k nemajetkové újmě způsobem, která bude pro vydavatele citelná a která tak nutně odráží především prevenčně sankční funkci. V posuzovaném případě, ať již pochybení lékařů bylo jakékoliv, nelze dovozovat a je nadevše zřejmé, že se pochybení zaměstnanci nemocnice nedopustili za účelem zviditelnění s vidinou dosáhnout co největšího zisku, naopak lékaři byli za své pochybení odsouzeni, a jistě si toto odsouzení a následky svého pochybení ponosou po celý svůj další profesní život. Sama nemocnice vyvinula úsilí k vyšetření celého případu, vyjádřila bezprostředně po smrti J. lítost a přijala řadu opatření zlepšení péče o pacienty, což se ještě zvýraznilo po změně provozovatele.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 142 odst. 3 o.s.ř. a úspěchem žalobkyně ve věci. Žalobkyně byly co do základu úspěšné a výše plnění závisela na úvaze soudu. Neúspěch žalobkyně v zamítavé části, tj. ohledně požadovaného příslušenství pak lze vyhodnotit jako neúspěch pouze v nepatrné části a proto žalobkyním byly přiznány náklady v plné výši.

Předně soud předesílá, že vzhledem k zrušení hlavním výroků Nálezem Ústavního soudu sp. zn. I.ÚS 2844/14 bylo nutné rozhodnout o celých nákladech řízení, když nákladový výrok nemůže obstát samostatně a je závislým výrokem na výroku hlavním (§ 206 odst. 3 o.s.ř.), což je ostatně patrné i z rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci ze dne 01.06.2016 č.j. 1Co 12/2016, který zrušil rovněž veškeré nákladové výroky krajského soudu v rozsudku ze dne 21.03.2012 č.j. 23C 240/2008-307. Teprve až rozhodnutím v této věci je založena povinnost žalovaného plnit na nákladech řízení (bez ohledu na to, že již svou povinnost částečně splnil), neboť rozhodnutí o nákladech řízení je rozhodnutím konstitutivním.

Vzhledem ke zrušení vyhlášky č. 484/2000 Sb. jako protiústavní soud na posuzovaný případ aplikoval vyhlášku č. 177/96 Sb. ve znění platném k datu provedení úkonu právní služby.

Protože i přes novelizaci vyhlášky č. 177/96 Sb. (dále jen AT) zůstala po celou dobu řízení odměna za jeden ÚPS stejná, soud tedy přiznal advokátovi žalobkyň za každý ÚPS tuto odměnu s modifikací dle § 12 AT. V době od zahájení řízení do 31.12.2012 dle § 12 odst. 3 AT platilo, že při spojení dvou a více věcí, pro něž spojení ke společnému projednání není stanoveno jiným právním předpisem, se zvyšuje mimosmluvní odměna náležející ve věci s nejvyšší tarifní hodnotou o polovinu mimosmluvní odměny, jenž by náležela v ostatních věcech. Proto v daném případě (spojení samostatných věcí žalobkyň nebylo stanoveno zákonem) činí odměna v tomto období za jeden ÚPS 4.650 Kč. Od 01.01.2013 pak dle § 12 odst. 3 AT při spojení dvou a více věcí, pro něž spojení ke společnému projednání není stanoveno jiným právním předpisem, se odměna určí součtem odměn za všechny spojené věci. Proto odměna za jeden ÚPS v tomto období činí 6.200 Kč.

Náklady řízení žalobkyň v prvním řízení před prvostupňovým soudem se sestávají z odměny advokáta z odměny za 4 ÚPS (převzetí věci, sepis žaloby, a vyjádření ze dne 14.4.2009, účast u jednání soudu dne 28.04.2009) po 4.650 Kč, tj. 18.600 Kč, 4 režijních paušálů dle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/96 Sb. v celkové výši 1.200 Kč, náhrady ztráty času dle § 14 téže vyhlášky za čas spojený z cestou z místa sídla advokáta k procesnímu soudu a zpět v délce 8 hodin v celkové výši 1.600 Kč, cestovné vlakem k jednání soudu dne 28.4.2009 ve výši 1.312 Kč, náklady na ubytování 2.000 Kč, 21% DPH ve výši 5.189 Kč. Tyto náklady v celkové výši 29.901 Kč rozdělil soud mezi obě žalobkyně rovným dílem a v případě žalobkyně a) navýšil o zaplacený soudní poplatek ve výši 12.000 Kč, takže náklady řízení žalobkyně a) činí 26.950,50 Kč a náklady řízení žalobkyně b) činí 14.950,50 Kč.

V prvním řízení před soudem II. stupně se náklady řízení žalobkyň sestávají z odměny advokáta za dva 2 úkony právní služby (sepis odvolání a vyjádření ze dne 22.07.2009) dle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/96 Sb., tj. 9.300 Kč a dvou režijních paušálů po 300 Kč, tj. 600 Kč, 21% DPH ve výši 2.079 Kč. Tyto náklady (11.979 Kč) soud rozdělil rovným dílem mezi obě žalobkyně. V případě žalobkyně a) navýšil o zaplacený soudní poplatek ve výši 12.000 Kč, takže náklady řízení žalobkyně a) činí 17.989,50 Kč a náklady řízení žalobkyně b) činí 5.989,50 Kč.

Náklady řízení žalobkyň před soudem I. stupně po kasaci rozhodnutí se sestávají z odměny advokáta za 2 ÚPS (sepis vyjádření ze dne 24.2.2012, účast u jednání soudu dne 21.03.2012), tj. 9.300 Kč, dvou režijních paušálů dle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/96 Sb. ve výši 600 Kč, náhrada ztráty času dle § 14 téže vyhlášky za čas spojený z cestou z místa sídla advokáta k procesnímu soudu a zpět v délce 8 hodin v celkové výši 1.600 Kč, cestovné vlakem k jednání soudu dne 21.03.2012 ve výši 1.372 Kč, náklady na ubytování 2.913 Kč, 21% DPH ve výši 3.316 Kč. Tyto náklady (19.100,70 Kč) soud rozdělil rovným dílem mezi obě žalobkyně, takže náklady řízení žalobkyně a) a žalobkyně b) činí 9.550 Kč.

Náklady druhého řízení před odvolacím soudem se sestávají z odměny advokáta za 5 ÚPS (3 x písemné podání týkající se věci samé – odvolání proti prvoinstančnímu rozsudku, vyjádření ze dne 15. června 2012 a 17. října 2012, 2 x účast na ústním jednání - dne 3. října 2012 a 7. listopadu 2012), tj. 23.250 Kč, 5 režijních paušálů po 300 Kč dle § 13 AT, tj. 1.500 Kč, náhrady za čas promeškaný právním zástupcem žalobkyň v souvislosti s poskytnutím právní služby při úkonu prováděném v místě, které není jeho sídlem nebo bydlištěm (ústní jednání konaná dne 3. října 2012 a 7. listopadu 2012), celkem 12 hodin po 100 Kč za jednu půlhodinu (§ 14 AT), tj. 2.400 Kč, náhrady cestovních výdajů právního zástupce žalobkyň podle § 13 odst. 4 AT vynaložených v souvislosti s účastí na ústních jednáních konaných dne 3. října 2012 a 7. listopadu 2012 - 2x cesta vlakem z Prahy do Olomouce a zpět v celkové výši 1.846 Kč a 21% DPH ve výši 6.089 Kč. Tyto náklady (35.085 Kč) soud rozdělil rovným dílem mezi obě žalobkyně, takže náklady řízení žalobkyně a) a žalobkyně b) činí 17.543 Kč.

Náklady dovolacího řízení žalobkyň se sestávají ze dvou ÚPS (ÚPS již za 6.100 Kč) a to sepisu dovolání ze dne 25.03.2013 a vyjádření k dovolání ze dne 06.08.2013, tj. 12.400 Kč, dvou režijních paušálů po 300 Kč, tj. 600 Kč a 21% DPH ve výši 2.730 Kč. Tyto náklady (15.730 Kč) soud rozdělil rovným dílem mezi obě žalobkyně. V případě žalobkyně a) navýšil o zaplacený soudní poplatek ve výši 10.000 Kč, takže náklady řízení žalobkyně a) činí 17.865 Kč a náklady řízení žalobkyně b) činí 7.865 Kč.

Náklady třetího řízení před soudem II. stupně se sestávají z odměny advokáta za jeden ÚPS – účast u jednání dne 01.06.2016, tj. 6.200 Kč, jednoho režijního paušálu po 300 Kč, ztrátu času v souvislosti s poskytnutím právní služby při úkonu prováděném v místě, které není jeho sídlem nebo bydlištěm za 10 půlhodin po 100 Kč (§ 14 AT), tj. 1.000 Kč a cestovné (§ 13 odst. 4 AT) AT vynaložené v souvislosti s účastí na ústním jednání ve výši 405 Kč a 21% DPH ve výši 1.660 Kč. Tyto náklady (9.565 Kč) soud rozdělil rovným dílem mezi obě žalobkyně, takže náklady řízení žalobkyně a) a žalobkyně b) činí 4.782 Kč.

Náklady následného řízení před soudem I. stupně se sestávají z odměny advokáta za jeden ÚPS – účast u jednání dne 25.08.2016, tj. 6.200 Kč, jednoho režijního paušálu po 300 Kč, ztrátu času v souvislosti s poskytnutím právní služby při úkonu prováděném v místě, které není jeho sídlem nebo bydlištěm za 14 půlhodin po 100 Kč (§ 14 AT), tj. 1.400 Kč a cestovné (§ 13 odst. 4 AT) AT vynaložené v souvislosti s účastí na ústním jednání ve výši 520 Kč a 21% DPH ve výši 1.768 Kč. Tyto náklady (10.188 Kč) soud rozdělil rovným dílem mezi obě žalobkyně, takže náklady řízení žalobkyně a) a žalobkyně b) činí 5.094 Kč.

Celkem tedy náklady řízení žalobkyně a) činí 99.744 Kč a žalobkyně b) činí 65.774 Kč.

Tyto náklady řízení jsou žalovaní povinni zaplatit žalobkyním do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám jejich advokáta formou falešné solidarity (§ 160 odst. 1 a § 149 odst. 1 o.s.ř.).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí je možné podat odvolání k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě, a to do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, písemně, trojmo.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Ostravě dne 25. srpna 2016

Za správnost vyhotovení:
Dagmar Karkošková

JUDr. Radmila Baďurová v. r.
samosoudkyně